

San Cremenço do mar

Por Lino Pazos Pérez

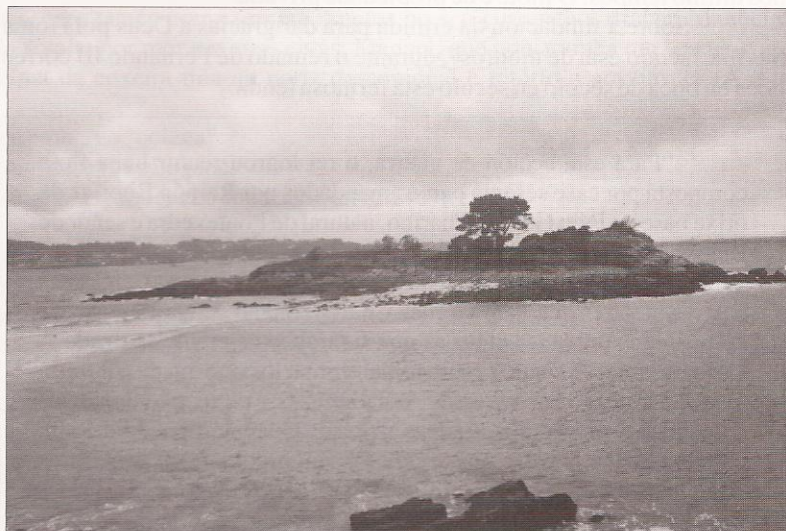

Lino Pazos Pérez

O illote de San Cremenço do mar, coñecido na bisbarra como a illa Do Santo, atópase ó W. da punta Casás, parroquia de Ardán concello de Marín na provincia de Pontevedra e ten como característica común coas illas de Ons e Tambo, na mesma ría de Pontevedra (Marín), o ter no seu seo unha ermida, neste intre completamente arruinadas agás a da illa

de Ons que foi recuperada polos veciños e na que se volven a realizar actos litúrxicos.

O mesmo que a de Tambo, a ermida Do Santo deixou de recibir ós romeiros o día da súa festa, noutrora concurridísima, e agora envolta no silencio dos seus muros a piques de derrubarse. As pedras destes fan de improvisados escanos ou de lareiras para que algúns desaprensivos poidan sentarse a merendar e despois tirar ó carón a bolsa de plástico enchida de lixo e desa forma continuar co deterioro medio ambiental ó que está sometido este recuncho que serviu de musa a numerosos poetas e escritores.

Nuno Peres

**... E fui a facer oração
A San Clemenço e non vos ví,
E ben es aquela sazón,
Meu amigo, avéome así ...**

O xoglar Nuno Peres foi precursor da poesía baseada na illa do Santo cantando ó seu amado/a mentras ó seu corazón choraba de amargura.

Tamén o profesor D. Xosé Filgueira Valverde cantou a San Cremenço do Mar nun libriño editado no ano 1941, titulado: “6 Canciones de Mar <in modo antico>”, cunha singular dedicatoria: “Estas seis cantigas se dedican a Francisco Javier Sánchez Cantón que descubrió un día para los poetas la isla de San Cremenço, que sólo conocían los erúditos.”

A ermida estivo dedicada a San Cremenço e San Diego e no día da festa concurrían á illa numerosos fieis, segundo nos deixou dito Fr. Estebán Álvarez no ano 1886:

“A dicha parroquia de Ardán, pertenece un corto islote en que hay una capilla dedicada a San Diego, cuya festividad no poco concurrida se celebra el segundo día de Pentecostés”

**...Un loureiro esgulo
i-un cantar antigo
no Santo do Mar
Un loureiro illado
i-un cantar louxano,
no Santo do Mar**

**Un cantar antigo
Por amor amigo
No Santo do mar
Un cantar louxano
Por amor amado
No Santo do Mar...**

COTOBADE, s.l.
construccións
e
restauracións

Rebordelo - Cotobade - Pontevedra. Teléf.: 986 760 124

**NAUTICA
ANDRADE MAR, S.L.**
Pesca Deportiva
Cebos Vivos

CONCESIONARIO
MC **EVINRUDE®**

Malecón de Gasset, 5
Teléf. y Fax: 981 821 087

15200 NOIA
(A Coruña)

A ermida sería doada de restaurar xa que os muros, de sólida fábrica, resisten como poden os embates dos elementos e dalgúns visitantes, feito este que non me pasou desapercibido na última visita que realicei á illa Do Santo, no que puiden ollar os desperfectos que sufriu o entorno da ermida nos últimos tempos. O illote é de propiedade privada.

Sobre a fundación da ermida para dar grazas a Deus pola toma de Sevilla, "sendo esta de mouros", durante o reinado de Fernando III correu de boca en boca de século en século esta fermosa lenda:

"Para esta acción de guerra, o rei logrou reunir unha flota composta por case sesenta barcos mandados por Ramón Bonifaz de orixe basco e Paio Gómez Charino, natural de Pontevedra e señor de Rianxo, para que dirixiran a contenda que se aveciñaba.

Ramón Bonifaz partiu do País basco con 13 naves e algunhas galeras mentres que Paio Gómez Charino facíao dende Pontevedra co resto das unidades entre as que figuraban as enviadas dende A Coruña, Noia e Baiona. Pronto toman contacto coa armada contraria á que vencen en diversas escaramuzas, pero o verdadeiro enfrontamento esperábaos augas arriba do Guadalquivir. Abu-Rabi, comandante en xefe dos exércitos inimigos, con numerosas embarcacións estaba disposto a impedir por tódolos medios que a flota basco - galega chegara á altura de Sevilla. A coraxe dos bravos mariños da nosa flota deu ó traste coas esperanzas do xeneral mouro chegando os nosos homes ás mesmas portas da cidade da Xiralda.

Pero aquí non remataban as peripecias da nosa armada pois Sevilla era abastecida a través dunha longa ponte de madeira, construída sobre barcas unidas entre si con grosas cadeas, facéndose imprescindible rachar esta unión para impedir que continuaran chegando víveres á cidade xa que esta non se rendiría mentres recibira axuda do exterior.

O estado maior da flota, despois de longas discusións chegou á conclusión de que a ponte de Triana debería ser destruída mediante dúas naves que se dirixían contra ela a toda vela. Paio non o dubidou un intre. A súa nave sería a primeira en tentalo; Bonifaz mandaría a segunda.

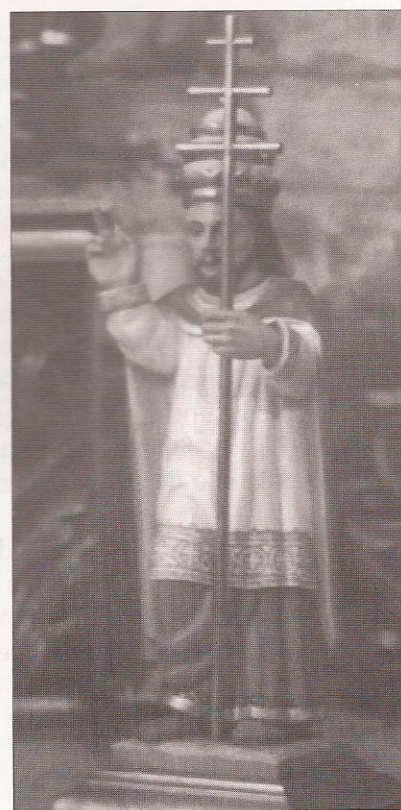
A nave de Charino rachou a cadea que unía a ponte de barcas deixando o paso franco a Bonifaz. Paio Gómez Charino desembarcou en Sevilla e foi un dos primeiros en penetrar na cidade que, dende aquela, recorda a fazaña cunha rúa chamada "Galegos".

Sevilla caeu en mans cristiáns o día 23 de novembro de 1248 festividade de San Clemente, establecéndose nela a corte de Fernando III que a convertiu na capital do seu reino.

En honra ós nosos bravos mariños que protagonizaron a toma de Sevilla ós almohades erixiuse a ermida de San Cremenço do Mar no illote do mesmo nome.

Paio Gómez Charino, que morreu asasinado, descansa nun sepulcro que se atopa na igrexa de San Francisco de Pontevedra ó carón da súa dona.

MOBI - Lar

Teléf.: 986 860 459
Móvil 608 381 265
C/ San Antoniño, 11 - 13 baixo
36002 (Pontevedra)

BUEU

- * Armarios Empotrados
- * Estanterías
- * Falso techo
- * Tabiquería
- * (Reformas en general)
- * Insonorización de locales

PLADUR

**TINTORERIA
LAVANDERIA CORAL**

C./ Secundino Esperón,6
Teléf.: 986 860 599

PONTEVEDRA

C./ Joaquín Costa, 27
Teléf.: 986 852 759